

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

ШАҲАР ИЖТИМОИЙ-СИЁСИЙ КUNДАЛИК ГАЗЕТАСИ

№ 195 (13.792)

Баҳоси эркин нарҳда

КИМЁ САНОАТИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ МАСАЛАЛАРИ МУҲОКАМА ҚИЛИНДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев 16 октябрь куни кимё саноатини жадал ривожлантириш, тармоққа хорижий инвестиция ва замонавий технологияларни жалб қилиш масалаларига бағишланган йиғилиш ўтказди.

Маълумки, кимё соҳаси замонавий саноатнинг "катализатори" бўлиб, ҳар қандай ишлаб чиқариш негизда кимёвий жараёнлар ётади, бу соҳасиз иқтисодиётда тараққиёт бўлмайди. Ўзбекистон заминидан Менделеев жадвалидаги қарийб барча кимёвий элементлар мавжуд, мамлакатимиз углеводородларга бой бўлса-да, кимё саноатини асосан қишлоқ хўжалиги учун минерал ўғит ишлаб чиқаришга ихтисослашган.

Қурилиш материаллари, фармацевтика, тўқимачилик, машинасозлик каби тармоқлар учун зарур бўлган мураккаб полимерлар, катализаторлар, реагентлар ва синтетик тоғалар ишлаб чиқариш йўлга қўйилмаган.

Бунинг оқибатида ҳар йили 1,5 миллиард долларлик кимё маҳсулотлари импорт қилинмоқда. Ишлаб чиқарилаётган фосфор ва калийли минерал ўғитлар ҳам мавжуд талабнинг фақат учдан бирини қоплайди, холос.

Мураккаб минерал ўғитлар ишлаб чиқариш қувватлари 60-70 фоизга эскирган энергия ресурсларининг ортқича сарфланиши, кимё маҳсулотлари таннархисини оширишига олиб келмоқда.

Утган йилдан минерал ўғитга талабни қондириш учун 3,1 миллиард долларлик 17 та инвестиция лойиҳаси амалга оширила бошлади. Бундан ташқари, кимё саноати маҳсулотларини диверсификация қилиш мақсадида 2025 йилгача 4,2 миллиард долларлик яна 17 та лойиҳа ҳаётга татбиқ этилади.

Шунинг учун, кимё тармоғига хорижий инвестиция ва замонавий технологияларни жалб

қилиш, маҳсулот ҳажми ва турини кўпайтириш, соҳанинг экспорт салоҳиятини ошириш "Ўқимё-саноат" акциядорлик жамиятининг муҳим ва устувор вазифаси бўлиши зарур.

Йиғилишда тармоқдаги камчиликларни бартараф этиш ва кимё саноатини янада ривожлантириш юзасидан амалга ошириладиган чора-тадбирлар муҳокама қилинди. Таъкидланганидек, тармоқни ривожлантириш учун янги замонавий ишлаб чиқариш қувватларини ишга тушириш зарур.

Бугунги кунда мамлакатимизда азотли ўғитларга талаб 73 фоиз, фосфорли ўғитларга 20 фоиз таъминланмоқда. Азотли ўғит ишлаб чиқариш қувватларининг ўртача эскириш даражаси 64 фоизни, фосфорли ўғит бўйича 77 фоизни ташкил қилади.

Соҳадаги вазиятни яхшилаш мақсадида келаси беш йилда умумий қиймати 2,8 миллиард долларлик 9 та лойиҳани ишга тушириш режалаштирилган бўлиб, бунинг натижасида минерал ўғит ва сульфат кислотаси ишлаб чиқариш ҳажми 2 баробар кўпаяди. Азотли ва калийли ўғитларга талаб тўла қопланади, фосфорли ўғитларга эҳтиёжни қондириш даражаси бир неча баробар оширилади.

Айни пайтда табиий газнинг атиги 14 фоизи, жумладан, кимё тармоғида 5 фоизи чуқур қайта ишланмоқда. Кремний, каолин ва гипс хомашасидан кимёвий маҳсулотлар ишлаб чиқариш эътибордан четда қолмоқда.

Маълумотларга кўра, юртимизда ишлаб чиқарилаётган ноўғит маҳсулотлар, асосан по-

лиэтилен, полипропилен, полистиролга хорижий давлатлардаги эҳтиёжнинг молиявий қиймати 100 миллиард доллардан ошади. Бу эса биз учун яхши имкониятдир.

Шу сабабли, кимё саноатида маҳсулотлар турини диверсификация қилиш учун органик моддалар ишлаб чиқариш бўйича 15 та ва ноорганик моддалар бўйича 8 та лойиҳани амалга ошириш кўзда тутилмоқда.

Президентимиз мутасадди раҳбарларга ушбу лойиҳаларни амалга оширишга хорижий инвесторларни жалб қилиш бўйича топшириқлар берди. Кимё саноатида йирик инвестиция лойиҳаларини ҳаётга татбиқ этиш учун тизимнинг молиявий барқарорлигини таъминлаш лозим. Йиғилишда "Ўқимёсаноат" акциядорлик жамиятининг молиявий аҳволини яхшилаш юзасидан ҳам кўрсатмалар берилди.

Соҳага инновациялар умуман жорий қилинмагани, илм-фан салоҳиятидан самарали фойдаланилмаётгани танқид қилинди. Шунинг учун Корея кимё-технологиялари илмий-тадқиқот институти (KRICT) билан ҳамкорликда Тошкент кимё-технология илмий-тадқиқот институти негизда илмий-тадқиқот, лойиҳалаш ва муҳандислик, кадрлар тайёрлашга ихтисослашган марказ барпо этишни тезлаштириш зарурлиги таъкидланди.

Йиғилишда мутасаддиларга белгиланган барча вазифалар бўйича "Йўл харитаси" ишлаб чиқиш ва унинг ижросини мунтазам муҳокама қилиб бориш топширилди.

ЎЗА

РОССИЯ ФЕДЕРАЦИЯСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИГА ДАВЛАТ ТАШРИФИГА ДОИР

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг таклифига биноан жорий йил 18 октябрь куни Россия Федерацияси Президенти Владимир Путин давлат ташрифи билан мамлакатимизга келади.

Давлат раҳбарлари мунтазамлик касб этган сиёсий мулоқотнинг давоми сифатида Ўзбекистон ва Россия ўртасидаги кўп қиррали муносабатлар ҳолати юзасидан фикр алмашди, стратегик шериклик ва иттифоқчиликни янада мустаҳкамлаш, ўзаро манфаатли ҳамкорликни кенгайтириш, турли соҳаларда янги қўшма лойиҳа ва дастурларни амалга ошириш истиқболларини муҳокама қилди. Ташриф кун тартибидан долзарб халқаро масалалар, жумладан, минтақада барқарорлик ва хавфсизликни таъминлаш, Афғонистонда тинчлик ўрнатиш жараёнига кўмаклашиш масалалари ҳам ўрин олган.

Россия Федерацияси Президентининг Ўзбекистон Республикасида давлат ташрифи доирасида илк бор Таълим форуми ва "Ўзбекистон - Россия" ҳудудлараро ҳамкорлик форуми ўтказилади, шунингдек, мамлакатимизда атом электр станция-

си қурилиши бошланишига бағишланган маросим бўлиб ўтади.

Олий даражадаги музокаралар якунида давлат раҳбарларининг Қўшма баёнотини қабул қилиш, 2019-2024 йилларда иқтисодий ҳамкорлик дастури, 2019-2021 йилларда маданий-гуманитар соҳада ҳамкорлик дастури, Ўзбекистонда Россиянинг етакчи олий таълим муассасалари филиалларини ташкил этиш ва фаолиятини йўлга қўйиш тўғрисидаги келишув, "Суффа" халқаро радиоастрономик обсерваториясини ташкил этиш бўйича "Йўл харитаси" ва бошқа муҳим икки томонлама ҳужжатлар имзоланиши кўзда тутилган.

Ташриф асносида, шунингдек, Ўзбекистон билан Россия ҳудудлари ва ишбилармон доиралари ўртасида йирик инвестиция ва савдо шартномаларининг имзоланиши кутилмоқда.

ЎЗА

САВДО ВА ИНВЕСТИЦИЯЛАР СОҲАСИДАГИ ҲАМКОРЛИК ЯНАДА КЕНГАЯДИ

Тошкентда АҚШ билан Марказий Осиё давлатлари ўртасида Савдо ва инвестициялар бўйича ҳадли битим кенгашининг навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди, дея хабар беради ЎЗА.

Тадбир доирасида пойтахтимиздаги "Hyatt Regency Tashkent" меҳмонхонасида стандартлаштириш, санитария ва фитосанитария тадбирлари, шунингдек, интеллектуал мулкни ҳимоя қилиш масалалари бўйича ишчи гуруҳ мажлиси ташкил қилинди.

Ушбу тадбир мамлакатимизда "АҚШ бизнес ҳафталиги" доирасида илк бор ўтказилди. Унда кенгашга аъзо давлатлар - Ўзбекистон, Қозғоғистон, Қирғизистон, Тожикистон, Туркменистон ва АҚШ, шунингдек, кузатувчи маконида эга мамлакатлар - Афғонистон ва Покистон делегациялари, экспертлар, дипломатик корпус вакиллари иштирок этди.

Ўзбекистон Республикаси Ташқи савдо вазири Ж.Ҳўжаев, АҚШнинг Жануби ва Марказий Осиёдаги савдо ишлари бўйича вакили ёрдамчиси М.Линскотт ва бошқалар Ўзбекистонда иқтисодий таъминоти либераллаштириш, қўшни ва ҳамкор давлатлар билан янги шериклик алоқаларини мустаҳкамлаш орқали ўзаро манфаатли савдо муносабатларини янада ривожлантиришга алоҳида аҳамият қаратилаётганини таъкидлади. Ўзбекистон ташқи иқтисодий сиёсатининг дўстона ҳамкорлик принципларида асосланган Марказий Осиё минтақаси, унга қўшни давлатларда савдо ва инвестицияларни ривожлантиришда янги истиқболли оқибатни қайд этилди.

Президент Шавкат Мирзиёев томонидан Ўзбекистон ташқи сиёсатида қўшни мамлакатлар билан дўстона муносабатларни ҳар томонлама мустаҳкамлаш устувор тамойил сифатида белгиланди. Давлатимиз раҳбарининг жорий йил 15-17 май кунлари Америка Қўшма Штатларига расмий ташрифи доирасида савдо-иқтисодий соҳаларда ҳамкорликка оид эришилган келишувлар

ҳам Марказий Осиёнинг интеграциялашувини янада фаоллаштириш, ушбу минтақа ва унга қўшни давлатларда қўшма дастурларни амалга ошириш орқали рақобатбардош маҳсулотлар ишлаб чиқариш, савдо фаолиятини кўллаб-қувватлашга йўналтирилган.

АҚШ билан Марказий Осиё давлатлари ўртасида Савдо ва инвестициялар бўйича ҳадли битим кенгашининг мунтазамлик касб этган мажлислари савдо-сармоя соҳасидаги муносабатларни янада муоахкамлаш, минтақа давлатларининг инвестиция сиёсатини ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш имконини бермоқда. Унинг фаолияти турли соҳалардаги ўзаро муносабатларни янада мустаҳкамлашга қаратилгани билан муҳим аҳамиятга эга. Мазкур тадбир океанорти мамлакатлари ва Марказий Осиё давлатларининг ривожланаётган бозорлардаги янги имкониятлардан самарали фойдаланиши учун зарур шароит яратди.

Музокаралар чоғида божхона тарифларини энгиллаштириш, бозорлар очкичилигини таъминлаш масалалари юзасидан фикр алмашилди. Шунингдек, савдо-сотикни кенгайтиришдаги самарали ёндашувлар муҳокама қилинди.

Анжуманда Марказий Осиёда савдо соҳасидаги дастурларни амалга ошириш, Жаҳон савдо ташкилотига аъзо бўлиш истиқболларига бағишланган тақдиротлар ўтказилди.

Марказий Осиё давлатлари, унга қўшни Афғонистон делегациялари билан АҚШ ишчи гуруҳининг икки томонлама музокаралари ташкил қилинди.

Мажлис якуни бўйича ишчи гуруҳларнинг 2018-2019 йилларга мўлжалланган фаолиятига бағишланган қўшма баёнот қабул қилинди.

Улугбек ШОНАЗАРОВ

ПОЙТАХТНИНГ БИР КУНИ

Ўзбек миллий бош кийими бўлган дўппилар эркаклар ва аёллар миллий либосини тўлдириб, кўрк бериб туради. Юртимизда дўппилар бош кийим сифатида ўрта асрларда кенг тарқалган. Дўппи тикиш санъати аجدодлардан бизга, онадан қизга мерос бўлиб келмоқда.

ЎЗБЕК ДЎППИЛАРИ - МИЛЛИЙ МАДАНИЯТИМИЗНИНГ АЖРАЛМАС БЎЛАГИ

Юртимиз ҳудудларида турфа хил кўринишдаги дўппилар мавжуд. Сурхондарё ва Қашқадарёда думалоқ кўринишдаги дўппилар эрқин, бир-биридан кескин фарқ қиладиган иплар билан, Бухоро дўппилари эса асосан зар иплар билан тикилган. Келиб чиқиш тарихига кўра Фарғона дўппилари қадимийроқ ҳисобланади. Фарғона дўпписи жиддий, сода ва декоратив кўриниши билан ажралади турган. Фарғона дўппилари учун беэзақ аҳамиятга эга эмас. Чуст, Марғилон, Қўқон, Андижон дўппилари ҳам машҳур.

Ўзбекистон амалий санъат ва ҳунармандчилик тарихи давлат музейи фондида ана шундай миллий бош кийимларимиз - дўппиларнинг барча турдаги намуналари бор. Музейда ташкил қилинган кўргазмада ушбу экспонатлар ҳамда Тошкент давлат миллий рақс ва хореография олий мактабининг биринчи курс талабаси Рўхсора Айтмирзаеванинг "рўмоқлар коллекцияси" намуниши кўрилади.

Момларимизнинг айтишича, Фарғона дўпписининг

тўртта бурчагида акс эттирилган қалампирмунчоқ эркак кишининг ҳар томонлама соғлом бўлишини ҳимоялар экан. Нақшлар ёнига туширилган ўн олти пештоқли ҳошиялар эса, унинг оилада бош бўлиши, оила мустаҳкамлиги ва кўп фарзандли ота бўлишига тилақдир.

Тошкент, Самарқанд, Бухоро, Қашқадарё, Сурхондарё ва Хоразм дўппилари бир-биридан фарқ қилади, - дейди Рўхсора Айтмирзаева. - Уларнинг ҳар қайсиси ўзига хос безалиш усулига эга. Унга қандай жилва бериши дўппидўзнинг маҳоратига боғлиқ. Деярли барча вилоят дўппиларида миллий тимсоллар тасвирланади. Уларга гул ва япроқ, гўна, доира шакллари туширилади. Ўзбек дўппиларида хорижийларнинг ҳам қизиқиши ва ҳаваси баланд. Моҳир қўллар яратган дўппиларни бошқа халқлар вакиллариининг бошида кўрганимда қалбимни алланечук фахр ва ифтихор туйғулари чулғаб олади.

(ЎЗА)

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ҚАРОИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА ТЕЗ ТИББИЙ ЁРДАМ ХИЗМАТИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Соғлиқни сақлаш тизимини такомиллаштириш юзасидан кўрилатган чора-тадбирларга қарамадан, тез тиббий ёрдам кўрсатиш соҳасида қўйилган вазифаларни тўлиқ бажаришга тўқтинлик қилаётган бир қатор тизимли муаммолар ва камчиликлар сақланиб қолаётганини қайд этилсин.

Жумладан, республикада тез тиббий ёрдам хизматини бошқаришнинг автоматлаштирилган тизимини яратиш юзасидан қабул қилинган бир неча қарорларнинг натижалари бугунги кунга қадар сезилмапти. Тез тиббий ёрдам чакирувларини қабул қилиш ва уларга хизмат кўрсатиш эскича, қўл механизмлари ёрдамида бажарилмоқда.

Тез тиббий ёрдам кўрсатиш вақтида беморларнинг касалхонага етиб борунга қадар вафот этиши кўпайиб бормоқда. Тошкент, Сирдарё ва Фарғона вилоятларида эса ўлим сони икки баравардан тўрт бараваргача ошган.

Мурожаатларни саралашнинг амалдаги тартиби мавжуд куч ва воситаларни энг муҳим чакирувларга хизмат кўрсатиш учун йўналтириш имконини бермайди, натижада ёлғон чакирувлар сони ошмоқда ёки сурункали касалликларни авж олган, бироқ ҳаёти хавф остида бўлмаган беморларга хизмат кўрсатилмоқда.

Ажратилган бюджет маблағлари сифатли тез тиббий ёрдам кўрсатиш ва унинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш имконини бермапти.

(Давоми 2-бетда)

- Термизда Афғонистон Ислом Республикасининг бош консуллиги очилишига бағишланган тантанали маросим бўлиб ўтди.
- Самарқанд вилояти ноғиронлар реабилитация марказида илк маротаба умуртқа поғонаси диск чуррасини жарроҳлик амалиётисиз даволаш муложази амалга оширилди. Замонавий усулдаги жарроҳлик амалиётини кенг жорий этиш мақсадида марказнинг уч нафар ходими хорижда тажриба ўрганиб қайтди. Энди улар шу тизим асосида иш олиб боради.
- Фарғона шаҳрининг Ислом Каримов номидаги Театр-концерт саройида Европа киноси фестивали бўлиб ўтди. Тадбир "Ўзбекино" миллий агентлиги, Европа Иттифоқи делегацияси ва Фарғона вилояти ҳокимлиги ҳамкорлигида ташкил этилди.
- Термизда Ўрта Осиё мамлакатлари ёшларининг "Дўстлик" форуми бўлиб ўтди. Форум доирасида умумтаълим ва мактабдага таълим муассасаларига, замонавий саноат корхоналари ҳамда "Термиз марвариди" санаторийсига уюштирилган саёҳат,

бахши-шоирлар билан учрашув, Термиз шаҳридаги муҳташам "Санъат саройи"да театрлаштирилган сахна асарлари намойиши, Ўзбекистон ёшлар иттифоқининг Термиз шаҳридаги халқаро ёшлар оромгоҳида ташкил этилган спорт беллашувлари ва бошқа маданий-маърифий тадбирлар иштирокчиларда катта таассурот қолдирди.

ЖАҲОНДА

- Португалияда "Лесли" тропик пўртана си оқибатида 27 киши жабрланди. Мамлакат соҳилларига кечаси етиб келган пўртана юзлаб уйлари электр энергиясиз қолдирди. Пўртана Португалиянинг Фидейрада-Фош шаҳри яқинида ёпирилди. Шамол шиддати соатига 176 километрга етди.
- Германиянинг Гассен федерал ерида самолёт оломон устига кулади. Воқеа Фулда шаҳри яқинида рўй берди. Фожиа оқибатида уч киши ҳалок бўлган ва улардан бири ёш бола бўлган.

XXI саҳоси
Барча манбалардан олинган сўнги хабарлар

МАМЛАКАТИМИЗДА

- Навоийда Президентимизнинг 2018 йил 22 январдаги "2017 - 2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини "Фаол тадбиркорлик, инновацион гоғялар ва технологияларни қўллаб-қувватлаш йили"да амалга оширишга оид Давлат дастури тўғрисида"ги фармони ижроси юзасидан ҳудудларда ўтказиладиган жамоатчилик мониторинги муҳокама-масига бағишланган семинар ташкил этилди.

